

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Конкуренція в туризмі

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність ІЗ «Туризм та рекреація»

Галузь знань І «Транспорт та послуги»

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № 1_ від “25” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Конкуренція в туризмі
Викладач	Орлова Віра Василівна
Контактний телефон викладача	+38099 4464 144
E-mail викладача	vira.orlova@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	Кредити ЕКТС –3 (90 год.) 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/3276a157e6f2051753f1
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем.
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна охоплює весь спектр питань аналізу конкурентних позицій підприємств соціокультурної сфери - від дослідження видів, інтенсивності та розвитку конкуренції на ринку соціокультурних послуг до визначення інтегрального показника конкурентоспроможності підприємства у сфері туризму.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета – теоретична та практична підготовка студентів для подальшої активної роботи на підприємствах туристичної сфери в умовах конкуренції, формування у студентів цілісної системи знань та вмінь оцінювання та забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання сфери туризму, сучасного типу ділового мислення, підприємливості, ініціативності тощо. Це забезпечить надання якісних та конкурентоспроможних послуг, гарантуватиме відповідний рівень та якість сервісу для вітчизняних та іноземних споживачів, найбільш повне задоволення їхніх потреб, високий рівень конкурентоспроможності соціокультурних послуг на різних сегментах ринку туристичних послуг. Цілі: • прищеплення знань та практичних навичок використання методів і методик оцінювання конкурентоспроможності підприємства соціокультурної сфери та окремих його складових – соціокультурного продукту та персоналу - в практичній діяльності із застосуванням комп'ютерних технологій як інструмента дослідження; • формування вмінь щодо розробки обґрунтованої стратегії та пропозицій удосконалення механізму управління конкурентоспроможністю і забезпечення конкурентних переваг підприємств в умовах ринкової невизначеності.	
4. Компетентності	
ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми К 14 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості	

корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності»

СК19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

СК24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

СК25. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку

5. Результати навчання

ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг і також світоглядних та суміжних наук.

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР22- Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	ІЗ «Туризм та рекреація»	3	вибіркова

Тематика курсу

Тема,	лекції	Практичні	СРС
Тема 1 . Теоретичні основи конкурентних відносин	2	2	6
Тема 2 Теоретичні аспекти конкуренції на ринку туристичних послуг	2	2	6
Тема 3. Конкурентоспроможність підприємств туристичної сфери	-	2	6
Тема 4. Конкурентні переваги підприємств туристичної сфери на ринку послуг	-	2	6

Тема 5. Методологічні підходи до оцінювання конкурентоспроможності підприємств туристичної сфери	2	2	6
Тема 6. Конкуренто-спроможність персоналу на підприємствах туристичної сфери та її оцінювання	-	2	6
Тема 7. Стратегії конкуренції підприємств на ринку туристичних послуг.	2	2	6
Тема 8. Стратегії конкуренції підприємств на ринку туристичних послуг.	-	2	6
Тема 9. Аналіз діяльності конкурентів і прогноз положення підприємства туристичної сфери в галузі	2	2	6
Тема 10. Напрями забезпечення конкурентоспроможності підприємств туристичної сфери	-	2	6
	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Форми контролю знань студентів: • поточний; • виконання індивідуального завдання • підсумковий семестровий . Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, Fx, F). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 60%). Індивідуальне завдання - (питома вага оцінки – 30%). Самостійна робота з дисципліни передбачає індивідуальне опрацювання студентом теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань. Питома вага оцінки – 10%.
-----------------------------------	--

Вимоги до письмової роботи	Тестовий контроль проводиться в системі d-learn у визначені терміни. Студенти денної форми навчання завершують підготовку індивідуальної роботи до 10 заняття, її представлення здійснюється на занятті. Студенти заочної форми здають роботу за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf).
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	В університеті передбачено повне або часткове зарахування результатів неформальної освіти. Воно регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: Є можливість отримати додаткові бали, пройшовши онлайн-курс Також є можливість проходити онлайн-курси на платформі Coursera, які мають узгоджуватися попередньо з викладачем.
8. Рекомендована література	
1. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. № 2210-III 2. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» 3. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства) : навч. посіб. у питаннях і відповідях / Шевченко Людмила Степанівна. Харків : Право, 2022. 312 с. 4. Диніна К. Стратегія формування конкурентних переваг / Персонал . 2019. №1. С. 78-82 5. Шевченко Л. С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства) : навч. посіб. у питаннях і відповідях /. Харків : Право, 2022.— 312 с. ISBN 978-966-998-397-8 6. Шевченко Л. С. Стратегічний бізнес-консалтинг : навч. посіб. Харків : Право, 2019. 302 с. 7. Шевченко Л. С. Конкурентоспроможність бізнесу в цифровій економіці. Базові аспекти цифровізації та їх правове забезпечення: монографія. Харків : НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України, 2021. С. 122–149. URL: https://ndipzir.org.ua/archives/7511.	

***Віра ОРЛОВА**, доцентка кафедри туризмознавства і краєзнавства*